

Memo

Van: Griffier
Aan: Presidium
Datum: 16 april 2026
Onderwerp: Uitkomsten enquête Pilot spreektijden 2025-2026

Inleiding

Het Presidium heeft op 26 november 2025 besloten om een pilot spreektijden te starten. Tijdens de raadsvergaderingen van 16 december 2025 (specifiek over de Centrumplannen) en 28 februari 2026 (reguliere raadsvergadering) is de pilot uitgevoerd. Afgesproken is om de pilot na afloop middels een korte enquête te evalueren, met het oog op aanbevelingen voor de volgende raad.

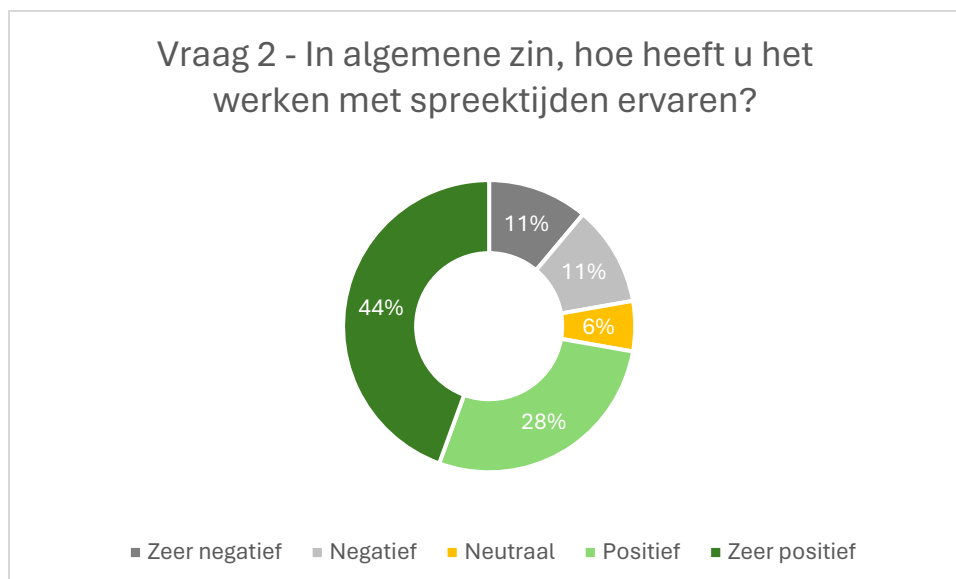
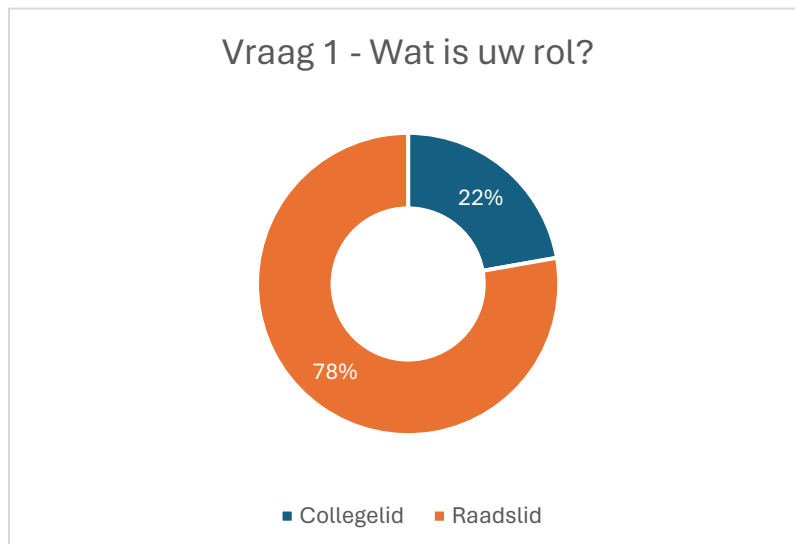
Samenvatting

De pilot spreektijden wordt door een ruime meerderheid positief beoordeeld: 74% van de respondenten is (zeer) positief. Spreektijden dragen volgens hen bij aan meer focus op hoofdlijnen, minder herhaling en meer to-the-point bijdragen. Tegelijkertijd zijn er kritische geluiden: een deel van de respondenten ervaart dat spreektijden het debat beperken en dat interrupties afnemen, wat ten koste kan gaan van de inhoudelijke uitwisseling.

De meeste adviezen gaan richting voortzetten en doorontwikkelen van spreektijden, met aandacht voor praktische verbeteringen zoals meer inzicht in spreektijden, terwijl een kleinere groep pleit voor aanpassing (bijv. exclusief interrupties) of afschaffing vanwege de impact op het debat.

1. Algemene informatie

- De enquête bestond uit 8 vragen.
- De enquête kon ingevuld worden van 6 maart 2026 tot 16 maart 2026;
- De enquête is uitgezet onder de raads- en collegeleden.
- De enquête is door 18 personen ingevuld, waarvan 14 raadsleden en 4 collegeleden.
- Het algemene beeld is dat een ruime meerderheid (74%) positief tot zeer positief was over het werken met spreektijden.

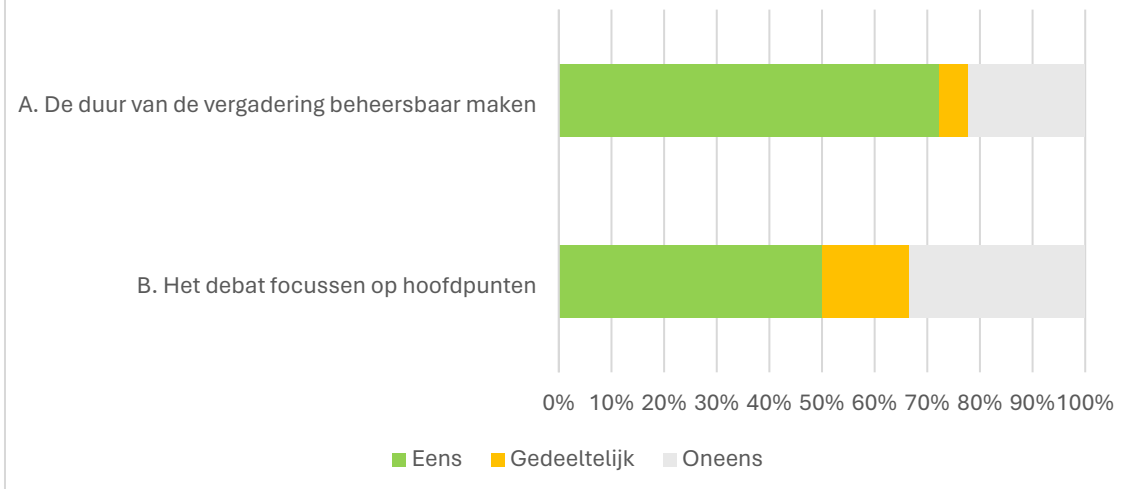

2. Effectiviteit

De pilot had als doel:

- A. de duur van de vergadering beheersbaar te maken
- B. het debat te focussen op hoofdpunten

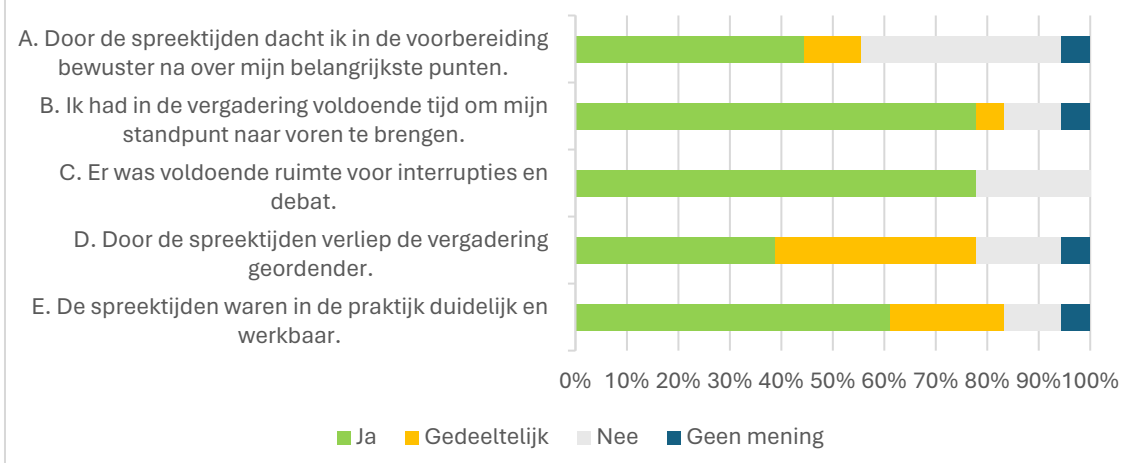
Vraag 3 - Zijn deze twee doelen bereikt volgens u?

Respondenten die het eens waren (50% of meer) zien vooral positieve effecten op de inhoud en focus van het debat. Spreektijden zorgen ervoor dat raadsleden zich beter voorbereiden en zich meer richten op hoofdpunten en besluitvorming. Herhaling van standpunten neemt af en bijdragen worden concreter en meer to-the-point.

Anderzijds vinden respondenten dat spreektijden het debat beperken en raadsleden belemmeren om zich goed uit te spreken. Opgemerkt wordt dat de duur van de vergadering nooit bepalend mag zijn voor een vergadering en dat zware onderwerpen onterecht worden afgeraffeld.

Vraag 5 - Kunt u per stelling aangeven wat het beste bij uw ervaring past?

Er is overwegend een positieve waardering, met name voor voldoende spreektijd (B), de ruimte voor het debat (C) en de werkbaarheid (E). Twijfel bestaat of het echt leidt tot een meer geordende vergadering (D) en een betere voorbereiding (A).

Respondenten geven aan dat spreektijden helpen om “doelgerichte keuzes te maken” en dat “snelheid en to-the-point zijn in debatten een pluspunt is”. Tegelijkertijd zijn er zorgen dat het

debat wordt beperkt, bijvoorbeeld doordat “interrupties + antwoorden daarop (na 30 sec) van de spreektijd afgaan”.

3. Aandachtspunten en advies

Bent u tijdens het werken met spreektijden ergens tegenaan gelopen?

De meeste respondenten geven aan dat zij niet tegen problemen zijn aangelopen en ervaren de werkwijze als werkbaar of positief.

Er worden enkele aandachtspunten genoemd. Zo is er behoefte aan meer inzicht in de spreektijden. Daarnaast geven sommigen aan dat interrupties schaarser worden wat ten koste kan gaan van het debat. Ook wordt betwijfeld of spreektijden bijdragen aan kortere vergaderingen; de rol van de voorzitter wordt hierbij als belangrijk gezien.

Welk advies zou u willen meegeven voor een volgende raad?

Veel respondenten adviseren om door te gaan, omdat het helpt om vergaderingen beheersbaar te houden en raadsleden meer de kern benadrukken. Zo wordt o.a. genoemd:

- “Goed idee om serieus te overwegen. Informatie uitwisseling in de commissie, hoofdlijnen en besluiten in de raad.”
- “Mogelijk ook spreektijden invoeren in de commissies zodat ook die vergaderingen qua tijd beheersbaar blijven.”
- “Vanaf start raadsperiode met spreektijden gaan werken. Raadsleden en voorzitters tijdens de inwerkperiode hierin direct meenemen en 'instructies' meegeven.”
- “Maak het digitaal zichtbaar. Nu wist men niet echt waar je aan toe was.”

Tegelijkertijd is er ook kritiek. Een deel van de respondenten pleit voor aanpassing of afschaffing, omdat spreektijden het debat kunnen beperken. Zo wordt gesteld dat “spreektijden invoeren is snijden aan de wortels van de democratie” en klinkt ook het advies: “Stop met spreektijden en zorg dat de vergadering op inhoud wordt geleid.”

Kort samengevat, de meeste adviezen gaan richting voortzetten en doorontwikkelen, met aandacht voor praktische verbeteringen zoals meer inzicht in spreektijden, terwijl een kleinere groep pleit voor aanpassing of beëindiging vanwege de impact op het debat.

Bijlagen

1. Vragenlijst enquête pilot spreektijden

Bijlage 1 Vragenlijst enquête pilot spreektijden

Enquête pilot spreektijden

In de raadsvergaderingen van 16 december 2025 en 26 februari 2026 is gewerkt met spreektijden. Met deze korte enquête horen we graag hoe u dit heeft ervaren. De uitkomsten van de enquête worden meegegeven aan de nieuwe raad.

Wij stellen uw mening zeer op prijs! Het invullen kost ongeveer 5 minuten.

De enquête sluit op maandag 16 maart 2026.

1. Wat is uw rol? *

- Raadslid
- Collegelid

2. In algemene zin, hoe heeft u het werken met spreektijden ervaren? *

- Zeer negatief
- Negatief
- Neutraal
- Positief
- Zeer positief

3. De pilot had als doel:
- de duur van de vergadering beheersbaar te maken
 - het debat te focussen op hoofdpunten

Zijn deze doelen bereikt volgens u?

	Eens	Gedeeltelijk	Oneens	Geen mening
A. De duur van de vergadering beheersbaar maken	☐	☐	☐	☐
B. Het debat focussen op hoofdpunten	☐	☐	☐	☐

4. Ruimte voor een toelichting op vraag 3 *

Voer uw antwoord in

5. Kunt u per stelling aangeven wat het beste bij uw ervaring past?

	Ja	Gedeeltelijk	Nee	Geen mening
A. Door de spreektijden dacht ik in de voorbereiding bewuster na over mijn belangrijkste punten.	☐	☐	☐	☐
B. Ik had in de vergadering voldoende tijd om mijn standpunt naar voren te brengen.	☐	☐	☐	☐
C. Er was voldoende ruimte voor interrupties en debat.	☐	☐	☐	☐
D. Door de spreektijden verliep de vergadering geordender.	☐	☐	☐	☐
E. De spreektijden waren in de praktijk duidelijk en werkbaar.	☐	☐	☐	☐

6. Ruimte voor een toelichting op vraag 5 *

Voer uw antwoord in

7. Bent u tijdens het werken met spreektijden ergens tegenaan gelopen? *

Voer uw antwoord in

8. Welk advies zou u willen meegeven voor een volgende raad? *

Voer uw antwoord in